

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлия Добрева - ВУЗФ

на дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: д-р Катерина Волкова

Тема: *Теория и методология за развитие на съвкупния финансово-икономически потенциал на организациите в агро-продоволствения сектор в условията на дигитализация*

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 262 от 27.06.2023г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема *Теория и методология за развитие на съвкупния финансово-икономически потенциал на организациите в агро-продоволствения сектор в условията на дигитализация* за придобиване на научна степен „доктор на науките” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е **д-р Катерина Волкова** – кандидат към катедра „Финанси и застраховане“.

Предадените от **д-р Катерина Волкова** материали включват документи по представен опис:

- Дисертация
- Автореферат
- Резюме на публикациите
- Справка за изпълнение на минималните национални изисквания
- Списък на публикациите по темата на дисертацията
- Автобиография
- Справка за приносите

Кандидатът е приложил 11 статии, публикувани в реферирани и индексирани издания; 28 статии публикувани в нереферирани издания; 2 самостоятелни монографии.

Представените за рецензиране публикации отговарят на изискванията на ЗВО и Правилника за прилагане и респективно се потвърждава изпълнението на минималните наукометрични критерии.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Д-р Волкова е доцент от 2016г. към катедра Икономика и организация на производството в Mogilev State University of Food Technolgies. Родена е в Беларус, където завършва и висшето си образование, има докторска степен по Икономика, която получава в Mogilev State University of Food Technolgies през 2015г. Има дългогодишен изследователски опит в проучване на международните и местни пазари на земеделски суровини.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Съвременният механизъм за формиране и оценка на съвкупния финансово-икономически потенциал на организациите е от голямо теоретично, методологическо и практическо значение за устойчивото развитие на земеделския сектор. Това прави дисертационния труд актуален както в теоретико-методологическо отношение, така и с неговата практическа ориентация при изготвяне на оценка на такива организации. Основната задача на организационно-икономическия механизъм за подобряване на ефективността е да обоснове и реализира стратегията за развитие на преработвателните предприятия от земеделския сектор в съвременните икономически условия. Моделите са насочени към модели и повишаване на ефективността и устойчивостта на производството в контекста на дигитализацията, което също допринася за актуалността на изследваната проблематика.

Целите, обектът и предметът на дисертационния труд са правилно дефинирани и обосновани.

Дисертацията е с общ обем от 440 страници. Състои от увод, пет глави, изводи, списък с използвана литература, 2 приложения. Представени са 168 таблици и 168 фигури. Библиографията съдържа 475 източника (включително книги, статии, периодични и непериодични статистически и други публикации, доклади и онлайн източници).

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

От посочените приноси приемам следните:

Теоретико-методологични приноси:

1. Обоснована е концепцията за развитие на съвкупния финансово-икономически потенциал на организациите в земеделския сектор в съвременните условия, който представлява съвкупност от обективни и субективни външни условия и фактори, които значително влияят върху процеса на вземане на управленски решения относно финансовата подкрепа на организациите и икономическия растеж на земеделския сектор, националната икономика и обществото като цяло.
2. Разработен е набор от мерки и препоръки, които са насочени към формиране, оценка и повишаване на ефективността на използването на съвкупния финансово-икономически потенциал на организациите в земеделския сектор на Република Беларус; предвижда стимулиране на идентифицирани проблеми, които най-съществено влияят върху организационно-икономическия механизъм за осигуряване на устойчиво иновативно развитие на земеделския сектор.
3. Разработен е методологически подход за цялостен анализ на формирането и развитието на съвкупния финансово-икономически потенциал на организациите в земеделския сектор от позицията "ресурси-максимални възможности-резултат-оценка-мониторинг-прогноза.

Практико-приложни приноси:

1. Предложена е методология за оценка на дигиталното развитие на съвкупния финансово-икономически потенциал на организациите от земеделския сектор по метода на размитите множества, който се базира на четири групи частни показатели (дигитална трансформация на организацията, интелектуален капитал, взаимодействие с клиентите и бизнес среда), въз основа на които е формиран интегралният показател.
2. Предложена е методика за цялостна оценка на съвкупния финансово-икономически потенциал на организациите от земеделския сектор въз основа на изчисляване на индекса на неговото развитие, която дава възможност да се направи сравнителна характеристика, ранкиране на предприятията според състоянието и ефективността на използването му.
3. Разработен е механизъм за устойчиво иновативно развитие на съвкупния финансово-икономически потенциал на организациите от земеделския сектор въз основа на

клъстерния подход, който позволява да се установят критерии за ефективност, предположения и ограничения при неговото създаване и ефективно функциониране.

Посочените приноси на изследването са значими за науката и практиката, конкретно оценката на финансов икономическия потенциал на организациите в селскостопанския сектор. Методиката за ранкиране би могла да се приложи за оценка на предприятия с проектна документация или за други научни и приложни цели.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Резултатите от дисертационното изследване са представени в 131 публикации (включително 2 колективни и 2 самостоятелни монографии).

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Съгласно представената справка, кандидатът е изпълнил минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „доктор на науките“ в професионалното направление 3.8. Икономика.

7. Автореферат

Авторефератът е направен според изискванията на съответните правилници и отразява основните резултати, постигнати в дисертационния труд.

8. Критични забележки и препоръки

Имам следните критични бележки:

1. Съдържанието на автореферата би могло да се съкрати;
2. Изследователските глави биха могли да се обединят в три;
3. Приносите могат да се обобщят, като се концертират около основни приноси със стойност за науката и практиката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на Правилника на Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че кандидата д-р Волкова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди научна степен „доктор на науките“** на Катерина Волкова в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика;

14.08.2023 г.

Рецензент:

Проф. Д-р Юлия Добрева